

รายวิชา ศิลปะ(ดนตรี)

รหัสวิชา ศ22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ดนตรีกับการสร้างสรรค์และทักษะดนตรี

เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีสากล

ครูผู้สอน ครุณันท์วัน ทองทิพย์

องค์ประกอบของดนตรีสากล

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายองค์ประกอบของดนตรีสากล
เสียง ทำนอง จังหวะ และเข้าใจหลักองค์ประกอบ
ของดนตรีที่จะนำไปสู่การปฏิบัติดนตรี

องค์ประกอบของคนตรี
เมื่อรวมกันแล้วจะเป็น
บทเพลงที่สมบูรณ์

องค์ประกอบของดนตรีสากล

1. เสียง (Tone)
2. จังหวะ (Rhythm)
3. ทำนอง (Melody)
4. การประสานเสียง (Harmony)
5. พื้นผิวของเสียง (Texture)
6. สีสันทันของเสียง (Tone Color)

1. เสียง (Tone)

คีตกวีผู้สร้างสรรค์ดนตรีเป็นผู้ใช้เสียงในการสร้างสรรค์
ผลิตงานศิลปะเพื่อรับใช้สังคมผู้สร้างสรรค์ดนตรีสามารถ
สร้างเสียงที่หลากหลายโดยอาศัยวิธีการผลิตเสียงเป็นปัจจัย
กำหนด เช่น การตีต การสี การตี การเป่า

เสียงมี 4 องค์ประกอบ

1. ระดับเสียง **Pitch** สูง-ต่ำ
2. ความสั้น - ยาวของเสียง **Duration**
3. ความเข้มของเสียง **Intensity**
4. คุณภาพของเสียง **Quality**

2. จังหวะ (Rhythm)

จังหวะเป็นศิลปะของการจัดระเบียบเสียง ที่เกี่ยวข้องกับ
กับความซ้ำเร็ว ความหนักเบาและความสั้น-ยาว
องค์ประกอบเหล่านี้ หากนำมาร้อยเรียง ปะติดปะต่อ
เข้าด้วยกันตามหลักวิชาการเชิงดนตรีแล้ว สามารถที่จะ
สร้างสรรค์ให้เกิดลีลาจังหวะอันหลากหลาย

คำถาม

นักเรียนคิดว่าจังหวะ
มีความสำคัญอย่างไร
ในการร้องและเล่นดนตรี

3. ทำนอง (Melody)

ทำนองเป็นการจัดระเบียบของเสียงที่เกี่ยวข้องกับ ความสูง-ต่ำ ความสั้น-ยาว และความดัง-เบา คุณสมบัติ เหล่านี้เมื่อนำมาปฏิบัติอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของ ความช้า-เร็ว จะเป็นองค์ประกอบของดนตรีที่ผู้ฟังสามารถ ทำความเข้าใจได้ง่ายที่สุด

4. การประสานเสียง (Harmony)

คือ การร้องเพลงที่มีคนร้องตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปในเพลงเดียวกันโดยร้องคนละแนวทำนองหรือขับร้องในแนวทำนองเดียวกัน การร้องประสานเสียงจะพบในวงออร์เคสตรา ซึ่งจะมีเครื่องดนตรีประกอบการร้องประสานไปด้วย

5. พื้นผิวของเสียง (Texture)

ลักษณะหรือรูปแบบของเสียงทั้งที่ประสานสัมพันธ์และ
ไม่ประสานสัมพันธ์ โดยอาจจะเป็นการนำเสียงมาบรรเลง
ซ้อนกันหรือพร้อมกัน ซึ่งอาจพบทั้งในแนวตั้งและแนวนอน
ตามกระบวนการประพันธ์เพลง ผลรวมของเสียงหรือแนว
ทั้งหมดเหล่านั้น จัดเป็นพื้นผิวตามนัยของดนตรีทั้งสิ้น

6. สีสันของเสียง (Tone Color)

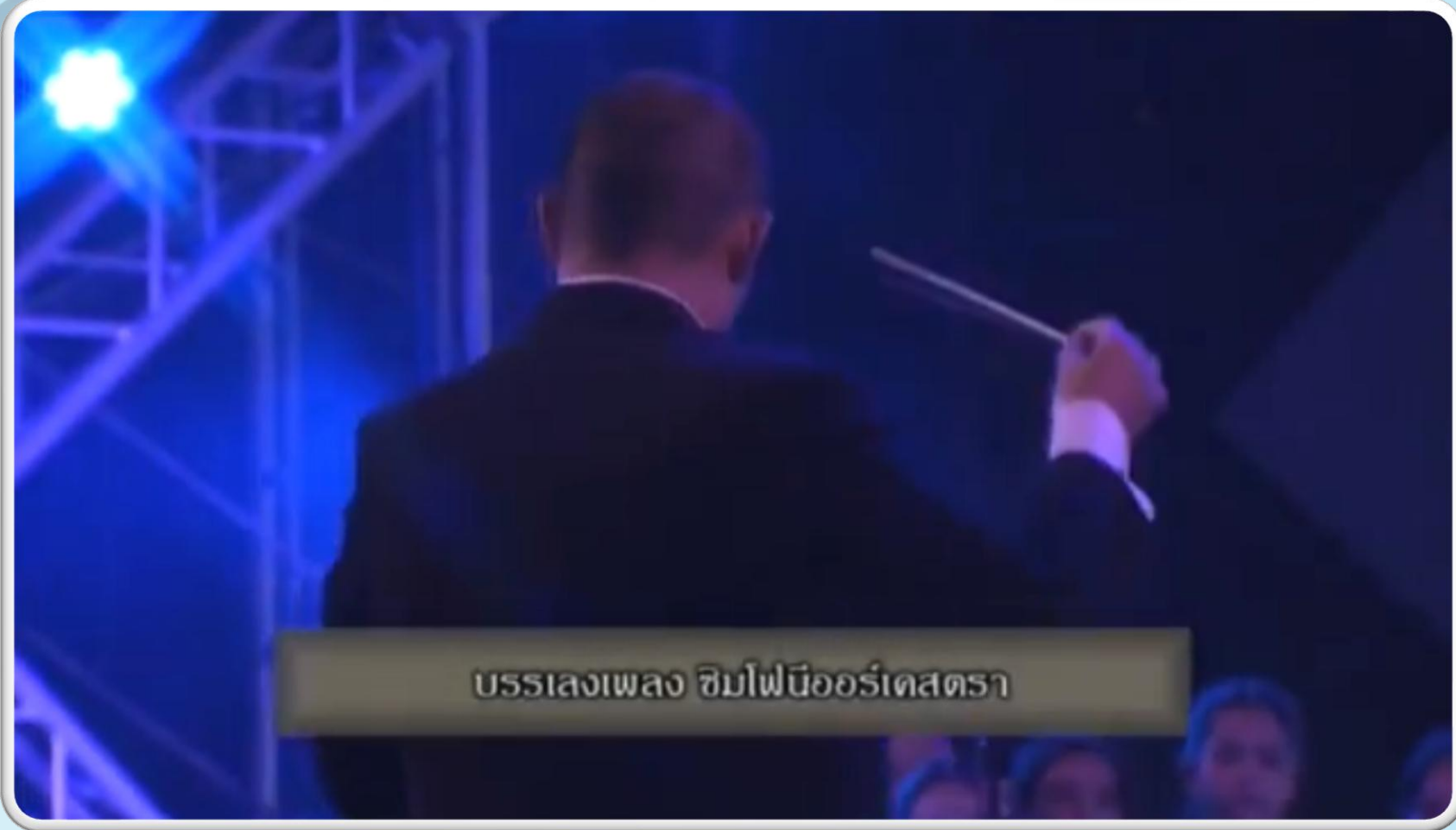

ความหลากหลายด้านสีสันของเสียง ประกอบด้วย ปัจจัยที่แตกต่างกันหลายประการ เช่น วิธีการบรรเลง วัสดุที่ใช้ทำเครื่องดนตรี รวมทั้งรูปทรง และขนาด ปัจจัยเหล่านี้ ล้วนส่งผลโดยตรงต่อสีสันของเสียงเครื่องดนตรี ทำให้เกิด คุณลักษณะของเสียงที่แตกต่างกันออกไป

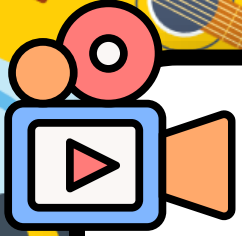

เพลง โกลัรูง

บรรเลงเพลง ซิมโฟนีออร์เคสตรา

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

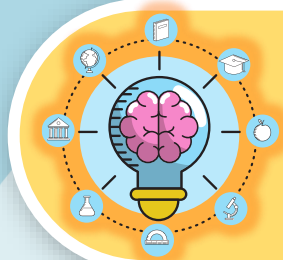
ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : เพลงใกล้รุ่ง MSO&MSU Chorus

เผยแพร่โดย : อรรคพงศ์ ภูลายยาว

วันที่เผยแพร่ : 4 มีนาคม 2560

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=Ci07uFjJaXc>

กิจกรรม องค์ประกอบของดนตรีสากล

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 6 คน แล้วเลือก
ตั้งแต่หมายเลข 1-6 ตามหัวข้อที่ครูกำหนด
พร้อมทั้งออกมานำเสนอในชั้นเรียน

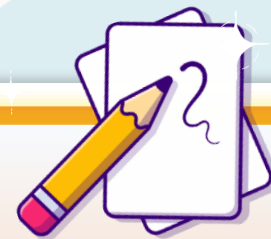
ใบงานที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบดนตรีสากล
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ดนตรีกับการสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง องค์ประกอบดนตรีสากล
รายวิชา ศ๒๒๑๐๑ รหัสวิชา ศิลปะ(ดนตรีสากล) ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำองค์ประกอบของดนตรี เติมลงในช่องว่างให้สัมพันธ์กับข้อความ
(คำตอบเลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

เสียง	ความสัมพันธ์ระหว่าง ทำนองและเสียงประสาน	การเคลื่อนที่ของแนวทำนอง หรือเสียงในช่วงเวลาหนึ่ง
จังหวะ	รูปแบบรondo	การกำหนดรูปแบบและท่อน เพลง
ทำนอง	โซโมโฟนิก	จังหวะที่หนักกว่าจังหวะอื่นๆ ภายในห้องเพลงเดียวกัน
พื้นผิวของเสียง		
คีตลักษณ์		
สีสันทของเสียง		

องค์ประกอบดนตรีสำคัญกับบทเพลงมากน้อย ในการสร้างสรรค์บทเพลงควรจำเป็นต้องมี
องค์ประกอบครบหรือไม่ เพราะเหตุใด

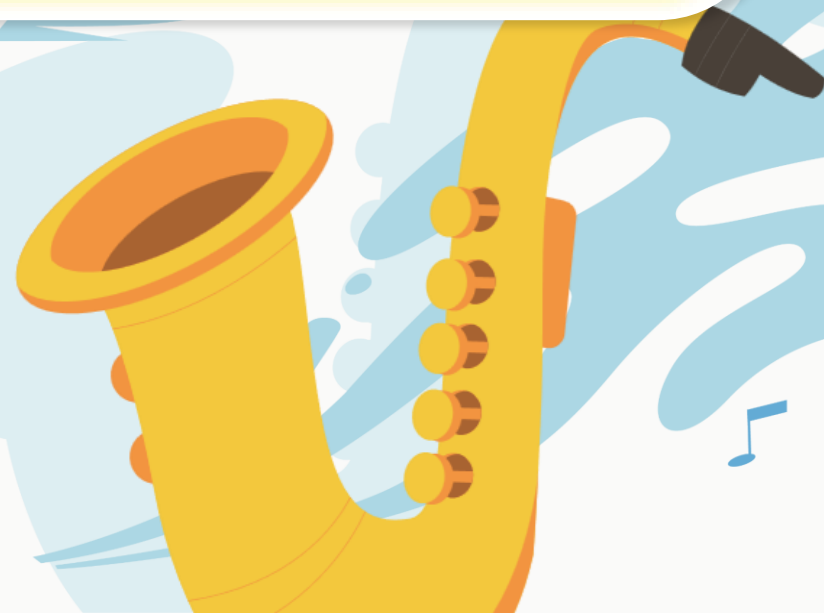
ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ 1

เรื่อง องค์ประกอบดนตรีสากล

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงานที่ 1 องค์ประกอบของดนตรีสากล

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำองค์ประกอบของดนตรี เติมลงในช่องว่างให้สัมพันธ์กับข้อความ (คำตอบเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

ใบงานที่ 1 องค์ประกอบของดนตรีสากล

ความสัมพันธ์ ระหว่าง ทำนองและเสียง ประสาน	การเคลื่อนที่ของแนวทำนอง หรือเสียงในช่วงเวลาหนึ่ง	รูปแบบรอนโด	การกำหนดรูปแบบและ ท่อนเพลง	โฮโมโฟนิค	จังหวะที่หนักกว่าจังหวะอื่น ๆ ภายในห้องเพลงเดียวกัน
---	---	----------------------	--	--------------------	---

- คีตลักษณ์
- จังหวะ
- เสียง
- ทำนอง
- พื้นผิวของเสียง
- ลีลาของเสียง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ดนตรีในวัฒนธรรมต่างประเทศ

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ดนตรีในวัฒนธรรมต่างประเทศ
- ใบงานที่ 2 เรื่อง ดนตรีในวัฒนธรรมต่างประเทศ

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

